

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΡΑΤΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

**ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΝΑΙΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2011-2012**

Μάθημα: **Τουρκικά** Επίπεδο: **5** Διάρκεια: **2.30´** Ημερομηνία: **22 Μαΐου 2012**

**ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΤΑ (7) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ**

BİRİNCİ BÖLÜM: YAZMA

30 Puan

Aşağıdaki konuyla ilgili 180-200 kelimelik bir kompozisyon yazınız.

Ülkemizde büyük bir toplumsal sorun uyuşturucudur. Anlatınız.

İKİNCİ BÖLÜM: METİN

30 Puan

BİRİNCİ METİN

20 puan

Aşağıdaki metinleri okuyup ona göre alıştırmaları yapınız.

PARANIN İNSAN HAYATINDAKİ ÖNEMİ

Paranın ne olduğunu tek kelimeyle anlatmak istersek para araç demektir. İnsanlar para sayesinde isteklerini yerine getirir, kendi hayat düzenlerini kurarlar. İnsanların yaşam standartları, gidebilecekleri yerler, alabilecekleri eşyalar kısacası günümüzde hemen hemen her şey insanların cebindeki paraya bağlıdır.

Tabi para her zaman insanlara güzel şeyleri getirmez bazen de çok para insanın başına kötülük ve bela getirebilir. Büyük başın büyük derdi olur sözü bu dediklerime çok güzel bir örnektir. Ama günümüz Türkiye'sinde sokaktaki 100 kişiye sorsak çok paranız olup ta başınızda belanın mı olmasını? Yoksa ne paranız ne de belanız olmasın diye sorduğumuzda? Eminim ki % 80i param olsun ben belalarına razıyım diyecektir. Çünkü paranın yokluğu paranın olduğu zaman başına getireceği dertlerden çok daha acı ve kötüdür. Çünkü günümüzde bazı kesimler parasız insana gereksiz insan gözüyle bakmaktadır. Sonuç olarak parayı varlığı bir dert yokluğu ayrı bir derttir.

İnsanlar her gün televizyonda zenginlerin yaşantılarını, gece kulüplerinde eğlenmelerini, gezmelerini görerek gıpta ile bakmaktadırlar. Ve zengin olmak yani çok paraya sahip olmak istemektedirler. Hele bir kriz içerisinde olduğumuz şu günlerde paranın değeri bir kat daha artmıştır. İnsanların parasızlık ve açlık yüzünden gözleri dönmüş her türlü hırsızlığı, kapkaççılığı yankesiciliği gasp olayını çok kolay yapabilecek hale gelmişlerdir.

Günümüzde insanların çoğu parasıyla sevgi ve saygınlık görmekte, istediği insanın ilgisini çekmeyi başarmakta, hayatını dilediğince sürdürebilme özgürlüğüne sahip olmaktadır. Sonuç olarak paranın insan hayatındaki önemi ve etkileri saymakla bitmeyecek kadar çoktur. Keşke herkes gönlünce istediği kadar paraya sahip olsa ya da paranın insan hayatındaki değeri ve önemi bu kadar fazla olmasa...

(www.ödevsel.com)

A. Doğru cevabı işaretleyiniz.

(10 puan)

1. Para.....

- a. kişinin karakterini belirler.
- b. insanların yaşamlarını iyileştirmek için amaçlıdır.
- c. olmayan kişiler hiçbir yere gidemezler.
- ç. insanların hayat düzenlerini kurmak için araçtır.

2. “Büyük başın büyük derdi olur” sözü demektir.

- a. Bir zorluğu yenmek için başka bir zorluğa başvurmak gerekir,
- b. bir iş ne kadar büyükse çözüm bekleyen sorunları da o kadar büyük olur,
- c. İnsanlar sevdikleri işleri zor olsa bile bıkmadan usanmadan yaparlar,
- ç. zor şartlar altında yaşayan insanlar karşılaştıkları herhangi bir sıkıntıdan asla korkmazlar,

3. Yazara göre, Türkiye’inde sokaktaki 100 kişiye sorulursa çoğu..... diyecektir.

- a. “Ne para ne de başıma belasını istemem”
- b. “Param olsa getireceği dertleri de kabul edecektim”
- c. “Yalnız para isterim, acıları değil”
- ç. “Parasız bile bir kişi mutlu olabilir”

4. Günümüzde bazı kesimler parasız insana gözüyle bakmaktadır.

- a. yararsız insan
- b. yeteneksiz insan
- c. niteliksiz insan
- ç. başarısız

5. İnsanlar televizyonda zenginleri görünce.....

- a. onlara daha çok saygınlıkla bakmaktadır.
- b. daha çok para kazanmaya çalışmaktadır.
- c. onlar da zengin olmak istemektedir.
- ç. paradan nefret etmektedir.

B. Doğru mu? (D) / Yanlış mı? (Y)**(10 puan)**

		Doğru	Yanlış
1.	Parasız kişiler isteklerini yerine getiremez.		
2.	Para her zaman hayatımıza sorunlar getirir.		
3.	Günümüzde para daha çok değerlidir.		
4.	Parasız kişiler zengin gibi kulüplerde eğlenmektedir.		
5.	İnsanlar parasıyla aşkta da daha başarılı.		

İKİNCİ METİN**5 puan****Evimizdeki en tehlikeli oda hangisi?**

Amerikan Hastalık Kontrolü ve Önlenmesi Merkezi'nden yapılan açıklamaya göre her yıl 15 yaş üzerindeki 235.000 kişi, banyoda yaşanan talihsizlikler nedeniyle acil servise koşuyor ve bunların neredeyse % 15'i hastanelik oluyor.

Yaralanmaların 2/3'ünden fazlası banyo yaparken yaşanıyor. % 15'lik kısım ise tuvalet kullanımı sırasında meydana geliyor. Araştırmacılar yaralanma ihtimalinin yaşa bağlı olarak arttığını ve 85 yaş sonrasında zirveye çıktığını belirtiyor.

Bayılmak, yaralanmalarda çok büyük bir etmen olarak görülüyor. Ancak bayılma vakaları en çok 15-24 yaş arasındaki grupta görülüyor. Bunun nedeni olarak ise alkol gösteriliyor.

Kadınların % 72'si banyoda ufak bir kaza geçiriyor. Ayrıca kadınlar erkeklere oranla daha fazla yaralanıyor.

Banyonun en tehlikeli kısmı ise duş bitiminde küvetten çıkma evresi olarak tanımlanıyor. Kazaların % 2.2'si duş esnasında, % 9.8'i ise duştan çıkarken yaşanıyor.

Uzmanlar, duş esnasında ve sonrasında çok dikkatli olunması gerektiğini vurguluyor. Nitekim, bazı yaralanmalar ve kazalar ölümle bile sonuçlanabiliyor.

(kişiselbakim.milliyet.com.tr)

A. Lütfen eşleştiriniz.**(5 puan)**

a. Evimizdeki en tehlikeli oda	1. bayılmaya neden olabilir.
b. Yaşlı insanların yaralanma ihtimali	2. kadındır.
c. Aşırı alkol tüketimi de	3. banyo.
ç. Banyoda yaralananların çoğu	4. çok dikkatli olmalıyız.
d. Küvetten çıktığımızda	5. daha yüksektir.

<p>Bilgisayarlı Şapka 1</p> <p>Yazarı: Hidayet Karakuş</p> <p>Birbirinden güzel şapkalarla minik bilgisayarlar takip onları uçurursanız ne olur ? Gökyüzünde rengârenk, neşeli bir şenlik olur. Üstelik bu şapkaların, temiz ve aydınlık düşünceli insanları algılama güçleri varsa ve yalnızca onların başına konuyorsa... Şapka ustası Süleyman, bir gün böyle şapkalar yapar ve gökyüzüne uçurur. İnsanların şaşkın bakışları altında başlar macera. Hidayet Karakuş'un sürükleyici anlatımı, Cavit Yaren'in sevimli resimleriyle, keyifle okunacak bir roman."</p> <p style="text-align: right;">Fiyat: 6 YTL</p>	<p>Huzursuz Topraklar 2</p> <p>Yazarı: Mehmet Aydar</p> <p>Simavnalı Kadıoğlu Şeyh Bedreddin / Tasavvuf, Tarikat, Şeyh Kurumları / Anadolu'yu İki Yüzyıl Kasıp Kavuran Celali İsyanlarının Amansız Serüveni / İmparatorluğu Yutan Yeniçeri Bataklığı / Bıçağın Kemiğe Dayandığı İsyan Durakları / Tarihi Karartan ve Devlet Yıkan Yoşluklar / Osmanlı Eğitim Kurumlarının Hazin Sonu / Padişah Analarının Amansız Mücadelesi / Rus-İngiliz Ermeni Kışkırtıcılığı ve Sonuçları / Osmanlı'da Son Yüzyılın İsyanları / Milliyetçi Türk, Kürt Örgütlenmeleri ve İsyanları</p> <p style="text-align: right;">Fiyat: 20 YTL</p>
<p>Avrupa Yollarında Türkiye 3</p> <p>Yazarı: Yıldırım Keskin</p> <p>Türkiye'nin, Avrupa yollarındaki otuz beş yıllık inişli çıkışlı sürecinin perde arkasını; Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinde akla ilk gelen adlardan biri olan Yıldırım Keskin'in anılarında bulacaksınız. 'Avrupa Yollarında Türkiye' aynı zamanda, İsmet İnönü, İhsan Sabri Çağlayangil, Ali Bozer, İsmail Cem, Turgut Özal, Bülent Ecevit, Necdet Uğur gibi siyasetçileri; Muhsin Ertuğrul, Aziz Nesin, Cüneyt Gökçer, Tanju Okan, Attilâ İlhan, Adalet Ağaoğlu, Elia Kazan gibi sanatçıları da içeren zengin bir portreler galerisi."</p> <p style="text-align: right;">Fiyat: 36 YTL</p>	<p>Ellerimden Su İçsinler 4</p> <p>Yazarı: Gönül Pultar</p> <p>Londra... Seksenli yıllar... Teröristler tarafından düzenlenen suikastte Türk büyükelçisi hayatını kaybeder, eşi ise hastaneye kaldırılır. Genç kadın, önce polisin sonra da doktorunun sorularına cevap vermek isterken, kendini, geçmişini anımsar bulur. 50'li yıllarda bir ufak Anadolu kentinde başlayan bir serüvendir bu. Ellерimden Su İçsinler, çağdaş Türkiye'nin sarsıntıları ve siyasal sancılı ile yoğrulmuş, aşk ve serüven dolu, sürükleyici yepyeni bir roman. Türk romanına değişik tatlar ve boyutlar getiren, edebiyat çevrelerinde tartışmalara yol açacak nitelikte bir yapıt."</p> <p style="text-align: right;">Fiyat: 17 YTL</p>

A. Beş arkadaş kitapçıya gitti. Hepsinin farklı zevkleri var. Kaç numaralı kitabı onlara önerirsiniz? (5 puan)

- Hasan, siyaset konulu bir kitap arıyor.
- Mehmet'in küçük kızının doğum günüdür. Ona bir kitap hediye almak istiyor.
- Ayşe, tarih öğretmenidir. Mesleğiyle ilgili bir kitap bakıyor.
- Fatma, roman okumayı çok seviyor.
- Neşe'nin fazla parası yok. En ucuz kitabı alacak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: DİL KULLANIMI

40 PUAN

A. Aşağıdaki kelimelerle anlamlarını eşleştiriniz.

(5 puan)

1. Bir milletin kendine özgü kutladığı bayram.	A. tören
2. Belli günlerde yapılan, coşku veren eğlendirici gösterilen tümü.	B. kutlamak
3. Anma, kutlama, nişan evlenme, ölüm gibi sebeplerle yapılan toplantı, merasim.	C. milli bayram
4. Mutlu bir olaya sevindiğini söz, yazı veya armağanla anlatmak, tebrik etmek.	Ç. hediye
5. Armağan.	D. şenlik

B. Doğru cevabı seçerek cümleleri tamamlayınız.

(10 puan)

- Ali rahat bir hayat yaşayacak.
a. çalışmadıkça b. çalıştıkça c. çalıştığı gibi ç. çalıştığın için
- Dergide ... bir kadının fotoğrafları var.
a. şikşirin b. şirşirin c. şimşirin ç. şipşirin
- Bu yaz Fransa' ya Almanya' ya gideyim.
a. gitmektense b. gittikçe c. giden ç. gide gide
- Yeni Savunma Bakanlığı' nın ertelendi.
a. açılmışı b. açacağı c. açılışı ç. açmışı
- Spor yapmak, kanepede daha iyidir.
a. oturmaktan b. oturdukça c. oturmak ç. oturmadığınız gibi
- Onlar bizden yardım biz onlara yardım ettik.
a. istemeyen b. istedikleri halde c. isteyecekleri için ç. istemedikleri halde
- Annem ninemin durumunu çok fena oluyor!
a. düşünmeden b. düşündüğü halde c. düşündüğü için ç. düşündükçe
- Düğünde gelini süslemek güzel bir
a. gelecek b. gelenek c. geleğen ç. gelegen
- Bay ve Bayan Çiçekoğlu, bu daire yepyenidir.
a. gördüğünüz b. gördüğünüz gibi c. gördüğünüz için ç. görmediğiniz gibi
- Bu yemek ... görünüyor.
a. açıcı b. acım c. acımsı ç. acımasız

C. Aşağıdaki metinde uygun cevabı seçiniz.

(10 puan)

Renkler ve insanlar

Kırmızı renk iştah açar. Dikkat 1. dünyadaki gıda firmalarının hemen hepsinin logosunun kırmızı 2. fark edeceksiniz. Kırmızı 3. yükseltir. Kan 4. hızlandırır. Maymun dışındaki diğer hayvanlar siyah ve beyazdan 5. rengi 6. İspanyollar boğaları neden kırmızı renkle kızdırırlar? Çünkü kırmızı bez zavallı 7. değil de tribündeki seyircilere sallanmaktadır. İtfaiyecilerin neden kırmızı kemer 8. bilmiyorsanız vereceğim cevaba güleceksiniz. "Pantolonları düşmesin" diye takıyorlarmış.

Mideniz ağrıyorsa yeşil alanlarda yürüyüş yapın. Çünkü bilim adamları yeşil alanlarda, insanların daha az mide 9. çektiklerini tespit etmişlerdir. Yeşil, rahatlatıcı ve sakinleştirici bir renktir.

Caddelere, duraklara bakarsanız 10. taksilerin sarı renk olduğunu görürsünüz. Bu bütün dünyada aynıdır. Çünkü sarı renk, dikkat çekici bir renktir.

1. a. etseniz	b. etseydiniz	c. ettiyseniz	ç. edilirse
2. a. olan	b. olacağını	c. olacaksınız	ç. olduğunu
3. a. tansiyonu	b. tansiyonunu	c. tansiyondan	ç. tansiyonda
4. a. akarını	b. akılışını	c. akımı	ç. akışını
5. a. başka	b. gibi	c. için	ç. sonra
6. a. görmese	b. görmüyorsa	c. görmesen	ç. görmeyecekse
7. a. boğayı	b. boğadan	c. boğa	ç. boğaya
8. a. taktıklarını	b. taktıkları	c. taktıklarına	ç. taktıkların
9. a. ağrı	b. ağrısı	c. ağırı	ç. ağırını
10.a. ticaret	b. tüccar	c. ticarî	ç. tacir

Ç. Doğru cümle kurmak için kelimeleri düzgün sıraya koyunuz.

(5 puan)

1. kırk – yaşayabilir – hiç – gün – yemek – insan – yemeden
2. gönderildi – şirkete – banka – bir – tarafından – mektup
3. üniversiteden – buluştuk – restorana – bir – dün – gittik – arkadaşlarla – ve
4. mi – bu – beraber – akşam – gidelim – yemeğe - ?
5. de – tenis – öğrenmen – senin – artık – oynamayı – lazım

D. Lütfen cümleleri dolaylı anlatıma çeviriniz.

(10 puan)

- a. Gül, İsmail' e " Beni de sinemaya götüreceksin ? " diye sordu.
- b. Ben, sana " Partiye niçin gelmeyeceksin ? " diye sordum.
- c. Nilgün, size " Yunanistan'a uçakla gittiniz mi ? " diye sordu.
- d. Biz, çocuğa " Kitapları sever misin ? " diye sorduk.
- e. Annem, bana " Bu sabah niçin sütünü içmedin mi? " diye sordu.

Başarılar dileriz!